

Ontmoeten, ontzorgen en ontluiken op de boerderij

PRAKTIJK Terwijl Simone Krijgsman (17) eieren raapt, wiert mevrouw Roeleveld (62) onkruid in de tuin. Het zonlicht op de akkers, de vredige groene omgeving en het gefladder van de vlinders: Zorgboerderij 't Paradijs midden in de Gelderse Vallei in Barneveld doet haar naam eer aan. Hier kunnen mensen buiten zijn, elkaar ontmoeten, samenwerken, rust vinden en betekenisvol zijn. Voor zichzelf en voor de samenleving.

In 2005 gooien Ijsbrand en Caroline Snoeij het roer om. Met behulp van een sociaal investeerder veranderen zij het voormalig veebedrijf in een levendige, biologische zorgboerderij met onder meer een tuinderij, een nieuwe kippenstal (mede mogelijk gemaakt door subsidie van EL&I), een veehouderij, een boerderijwinkel en binnenkort een theeschenkerij en een landschapshuis. Kinderen met autisme, ouderen met dementie en mensen met een verstandelijke beperking, psychosociale problemen of een psychiatrische achtergrond krijgen hier een zinvolle dagbesteding. 'We bieden kinderen een gestructureerde plek in de samenleving en leren ouderen om hun plek in de samenleving zo lang mogelijk te behouden', vertelt Snoeij. 'Deelnemers, hulpboeren genoemd, ontmoeten elkaar tijdens de activiteiten, variërend van eieren rapen en inpakken tot tuinieren, groentepakketten klaarmaken en dieren verzorgen. Het mooie is dat natuurproducten mensen verbinden met mens, natuur, maatschappij en Schepper.'

Ontmoetingsmoment

Sinds ze weduwe is, heeft mevrouw Roeleveld last van depressies. 'Gelukkig motiveert 't Paradijs mij om de deur uit te gaan, contact te maken met anderen en weer te tuinieren', vertelt ze. Dat deed ze als kind al graag op de boerderij van haar vader. Rond het middaguur schuift ze aan tafel aan met tien andere deelnemers. De warme middagmaaltijd is vaste prik en weer een ontmoetingsmoment. Na de maaltijd wordt het dagprogramma hervat. Snoeij: 'Een aantal werkzaamheden bieden we als vaste structuur aan, met name belangrijk voor de kinderen. Iedereen heeft zijn taken en kent de planning. Daarnaast hebben de mensen voldoende vrijheid om te gaan en staan waar ze willen.'

Gespecialiseerde zorgkrachten

Met behulp van EL&I, de Taskforce Multifunctionele Landbouw en Federatie Landbouw en Zorg wordt gebruikgemaakt van een gecertificeerd landelijk kwaliteitssysteem. Hiermee kan de sector de kwaliteit van de zorg garanderen. Landbouw combineren met zorg vraagt immers om gespecialiseerde krachten. Naast medewerkers met een agrarische achtergrond heeft 't Paradijs (psychiatrisch) verpleegkundigen, maatschappelijk werkers, activiteitenbegeleiders, pedagogen, ergotherapeuten en zorgbegeleiders in dienst. Ook heeft de zorgboerderij zestig vrijwilligers. 'We zijn een agrarische

onderneming die kwaliteitsproducten lokaal afzet, op een manier waarop de samenleving ervan profiteert. Naast zorg- en landbouwactiviteiten doen we aan bos- en natuurbeheer. Zo verrichten we onderhoudswerkzaamheden aan houtwallen en heggen. En ruimen we voor het waterschap zwerfvuil op langs de Barneveldse Beek. In strikt formele zin heet het zorg, maar activiteiten in de natuur ervaren de mensen niet als zodanig. Dat is de kracht.'

Voordeel voor cliënten

Simone en mevrouw Roeleveld erkennen die meerwaarde, net als hun familieleden die vooruitgang zien. Ook het recente wetenschappelijk onderzoek door onder andere WUR en de Taskforce Multifunctionele Landbouw, *Effecten van zorglandbouw*, toont aan dat cliënten baat hebben bij meewerken op een zorgboerderij. Demente ouderen eten beter dan in reguliere instellingen en bij veel jongeren met gedragsproblemen neemt het probleemgedrag af en verbetert de zelfwaardering. De persoonlijke relatie met de boer, de zinvolle activiteiten, de groene omgeving en het aanbod van zorg in een niet-medische context dragen daaraan bij. 'De combinatie landbouw/zorg levert naar onze visie een kostenbesparing op voor de zorg. Daarom zien we het exacte rendement voor de samenleving graag zo snel mogelijk onderzocht', besluit Snoeij.

www.zorgboerderijparadijs.nl